

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

Arazinin Para Karşılığında Olması Caiz midir?

Saleh Natseh'e

Soru:

Esselamu Aleykum. Arazinin ekilmesinde iki kişinin ortak olmasının hükmü hakkında bir sorum olacaktı; Birinin arazisi var ve ikincisi de onu ekiyor. Bu caiz midir yoksa Muzâra'a mıdır? Bu hususta bir kafa karışıklığı oldu; zira gençlerden bazısı bunun Muzâra'a olduğunu söylerken diğer bazıları ise arazi sahibinin, araziyi ekmesi için ona üç yıllık süreyle satabileceğinden dolayı caiz olduğunu söylemektedir. Allah sizi mübarek kılsın.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Muzâra'a, tarım için arazinin kiralanmasıdır. Nitekim Muzâra'anın haram olduğuna dair birçok delil varit olmuştur ki bunlardan bazıları şunlardır:

1- Buhari Sahihi'nde Ebu Hureyra Radyallahu Anhu'dan şöyle dediğini rivayet etmiştir: Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, şöyle buyurmuştur: **“Arazisi olan bir kimse onu ya kendisi eksin veya kardeşine bağışlasın. Eğer bunu kabul etmezse arazisini elinde tutsun.”**

2- Cabir Radyallahu Anhu'dan şu hadis rivayet edilmiştir: **أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نَهَى عَنِ الْمُخَابَرَةِ** “Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem muhaberayı yasakladı.” [Muslim rivayet etti] Muhabera: Müzâra'a demektir.

3- Sahih-i Müslim'de, Cabir İbn Abdullah'dan şöyle dediği rivayet edilmiştir: **“Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, arazi karşılığında bir ücret veya pay alınmasını yasaklamıştır.”**

4- Ra'fi İbn Hadîc'in şöyle dediği rivayet edilmiştir: Biz Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem döneminde muhabera yapıyorduk. Derken amcalarından birkaçının yanına geldiğini ve şöyle dediğini zikretti: Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem bizim için faydalı olan bir işi yasakladı. Olsun Allah'a ve Rasulü'ne itaat bizim için daha faydalıdır.” Râfi dedi ki: Biz: “Nedir o?” dedik. Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu söyledi: **مَنْ كَانَتْ لَهُ أَرْضٌ فَلْيُزْرِعْهَا، أَوْ فَلْيُزْرِعْهَا أَخَاهُ، وَلَا يُكَارِبْهَا بِثُلْثٍ وَلَا بِرُبْعٍ وَلَا بِحِطِّ** **“Kimin bir arazisi varsa ya onu eksin ya da kardeşine versin, o eksin. Araziyi 1/3 (üçte bir) ve 1/4 (dörtte bir) veya belli bir yiyecek karşılığında kiraya vermesin.”** [Ebu Davud tahrir etti]

5- Sünen-i Nesâi'de Useyd İbn-u Zuheyr'den şu hadis rivayet edilmiştir: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ كِرَاءِ الْأَرْضِ، قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِذَا نُكْرِيهَا بِشَيْءٍ مِنْ الْحَبِّ، قَالَ: لَا، قَالَ: **Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, arazinin kiralınmasını yasakladı. Dedik ki: Ey Allah'ın Rasulü! Bir miktar hububat karşılığında kiralsak. Buyurdu ki: "Hayır." Useyd dedi ki: "Saman karşılığında kiralsak?" Buyurdu ki: "Hayır." Dedi ki: "Küçük dere (kenarında biten şeyler) karşılığında kiralsak?" Buyurdu ki: "Hayır. Onu ya ekin ya da kardeşinize hibe edin."** Er-Rabî: Küçük nehirdir, yani vadidir. Yani rabî tarafındaki, yani suyun olduğu taraftaki parçanın ekilmesi karşılığında kiralsak demektir.

Bu hadisler, Muzâra'a'nın vakıasının arazinin kiralanması olduğu hususunda açıktır. İster bu çıkan ürünün bir kısmını vermek şeklindeki kiralama olsun isterse başka bir şekilde olsun fark etmez... Aynı şekilde Muzâra'a'nın haram olduğu hususunda da açıktır...

Yukarıda geçen deliller, arazinin herhangi bir şey karşılığında olmasının caiz olmadığını ortaya koymaktadır. Özellikle de Müslim'in hadisi, bu hususta sarihtir: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ يُؤْخَذَ لِلْأَرْضِ أَجْرٌ، أَوْ حَظٌّ مَنِ كَانَتْ لَهُ أَرْضٌ، فَلْيُزْرَعْهَا، أَوْ لِيَمْتَنَحَهَا أَخَاهُ **Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, arazi karşılığında bir ücret veya pay alınmasını yasaklamıştır.** Aynı şekilde Buhari'nin hadisi: **Arazisi olan bir kimse onu ya kendisi eksin veya kardeşine bağışlasın.** Ve Nesai'nin hadisi: **...Onu ya ekin ya da kardeşinize hibe edin.** Dolayısıyla arazinin herhangi bir şey karşılığında olması caiz değildir.

*** Buna göre sorunuzda (birinin arazisi var ve ikincisi de onu eiyor...) şeklinde geçen hususa gelince; buradaki arazi para olarak kabul edilmekte olup onun için bir pay vardır. Yani Muzâra'a'nın hükmü buna da intibak etmekte olup ortak olarak adlandırılması bunu etkilemez. Bilakis bu, Muzâra'a olup caiz değildir. Aynı şekilde Muzâra'a'nın üç yıl veya daha fazla süreyle olması da şerî hükmü etkilemez. Çünkü şerî hüküm, bizzat akdin kendisine dayanmaktadır. Dolayısıyla yukarıda geçen delillerde de açıklandığı gibi türü ne olursa olsun arazi para karşılığında olduğu sürece batıldır...**

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 19 Şaban 1437

M. 26/05/2016

Cevaba, hizbin emirinin aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/3711/>